

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-9 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-22/223-73
Karar Tarihi : 6.3.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Neşe Nur ONUKLU, B. Sanem ŞİMŞEK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ramazan TUNAHAN
İstanbul Yolu 26. km Saray Kazan Ankara

20

D. TARAFLAR : Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş.
İstanbul Yolu 26. km Saray Kazan Ankara

Uyum Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.
Yenigün Mah. Bağcılar Cad. No:181/A Bağcılar İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket) ile Uyum Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.(Uyum)'nin üçüncü bir anonim şirkete katılması suretiyle birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 16.1.2008 tarih ve 369 sayı ile giren ve en son 13.2.2008 tarih ve 1013 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 26.2.2008 tarih ve 2008-3-9/Öİ-08-NNO sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 29.2.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/35 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-22 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş. ile Uyum Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin Makrouyum Mağazacılık İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması suretiyle birleşmeleri işleminin,

1. 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir birleşme işlemi olduğu,
2. Tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları yönüyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu,

50

3. Anılan devralma işlemi sonucunda ilgili pazarlarda bir hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi yoluyla etkin rekabetin kısıtlanmasının söz konusu olmayacağı anlaşıldığından söz konusu birleşme işlemine izin verilmesi gerektiği

kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca ilgili ürün pazarının tespitinde, birleşme ve devralma konusu olan mal ve hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmakta, ayrıca tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilebilmektedir.

70

Kurul perakende sektörüne yönelik olarak son üç yıllık dönemde aldığı kararlarda, özellikle sektörde yer alan teşebbüslerin alım güçlerini göz önünde bulundurarak, pazarı tüketim malları perakende pazarı ve alım pazarı ayrımı gözeterek incelemiştir.

H.1.1.1. Tüketim Malları Organize Perakende Pazarı

80

Tüketim malları organize perakende pazarında, mağaza satış alanı büyüdükçe ürün çeşitliliği artmakta, bu sayede tüketicinin birçok ihtiyacına cevap verilmesi mümkün olabilmektedir. İşlem tarafı teşebbüslerin mağaza satış alanlarından hareketle ilgili pazar tanımı yapılması mümkündür. Bununla birlikte, tarafların farklı coğrafi pazarlarda faaliyet göstermeleri ve dolayısıyla işlem sonucunda herhangi bir yoğunlaşmanın ortaya çıkmayacak olması nedeniyle bu dosya çerçevesinde ilgili pazar tanımı yapılmasına gerek duyulmamıştır. Nitekim, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında, "inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir" ifadesine yer verilmektedir.

90

H.1.1.2. Alım Pazarı

100

Üreticiler ile perakendeciler arasında yer alan alım pazarı, belirli bir perakendecinin çok sayıda ürün grubuna ilişkin olarak farklı teşebbüslerle ticari ilişki kurduğu bir yapıya sahiptir. Diğer bir deyişle, üreticiler genel olarak deterjan, içecek, kozmetik gibi belirli bir ürün veya ürün grubunda uzmanlaşarak üretim yapmaktadır. Burada üretici açısından önemli nokta üreticinin üretimini değiştirme ve farklı kanallarda satabilme esnekliğidir. Bu nedenle, alım gücüyle ilgili incelemenin, üretim anlamında birbirine ikame teşkil eden ürünlerin bir araya geldiği ürün gruplarını ayrı ayrı ilgili pazarlar şeklinde tanımlamak suretiyle yapılması gerekmektedir. Migros/Tansaş,

Makromarket/Nazar ve Makromarket/Afra kararlarında alım pazarı, süpermarket ortamında satılan gıda ağırlıklı hızlı tüketim ürünleri dikkate alındığında, et ve et ürünleri, beyaz et ve yumurta ürünleri, unlu ürünler, sütü ürünler, bira, şarap ve alkollü içkiler, alkolsüz içkiler, sıcak içecekler (kahve ve çay), sekerli ürünler (çikolata, kek gibi), temel gıdalar (un, seker, pirinç gibi), dondurulmuş ürünler, bebek mamaları, ev hayvanları yiyecekleri, vücut bakım ürünleri, ev temizlik ürünleri olarak belirlenmiştir. Mevcut dosya kapsamında da bu ayırım benimsenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

110

H.1.2.1. Tüketim Malları Perakende Pazarı

Perakende sektöründe yer alan teşebbüslerin faaliyet alanları il düzeyinde diğer bölgelerden hissedilir derecede farklılık göstermektedir. Bu durumun nedeni tüketicilerin hızlı tüketim malları alışverişi için il dışına ya da belirli bir mesafeden uzağa gitmesinin rasyonel olmamasıdır. Dolayısıyla, genel olarak il sınırları içindeki tüketicilere hizmet verdiklerinden perakende sektöründe faaliyette bulunan teşebbüsler birbirleriyle il düzeyinde rekabet halindedirler.

120

İnceleme konusu işlem taraflarından Makromarket, Ankara'da 64, Konya'da 16, Karaman'da 5, Antalya'da 4, Kırıkkale, Malatya ve Samsun'da birer adet mağaza ile faaliyettedir. Uyum'un ise mağazalarının tamamı İstanbul'dadır. Bu noktada belirtilmesi gereken bir husus, Ankara ve İstanbul gibi büyük iller bağlamında daha dar coğrafi pazarlar belirlenebilecek olmasıdır. Zira coğrafi pazarın tespiti aşamasında tüketicilerin alışveriş için rasyonel olarak ulaşacakları uzaklık göz önüne alındığında pazarın daha dar tanımlanması gereği ortaya çıkacaktır. Ancak mevcut dosya bağlamında, pazarın geniş yahut daha dar tanımlanması inceleme sonucunda ulaşılabilecek olan sonuçları değiştirmeyeceğinden, bu aşamada büyük iller bağlamında bir ayırtırmaya gidilmesi gerekli görülmemiştir.

130

Bu çerçevede tüketim pazarı organize perakende pazarı bakımından ilgili coğrafi pazar ayrı ayrı olmak üzere Ankara, Konya, Karaman, Antalya, Kırıkkale, Malatya, Samsun ve İstanbul olarak belirlenmiştir.

H.1.2.2. Alım Pazarı

140

Perakendeciler alımlarını ağırlıklı olarak ulusal üreticilerden gerçekleştirmekte, bununla birlikte bölgesel veya yerel üreticilerden de mal tedarik edebilmektedirler. Ancak bölgesel veya yerel olarak faaliyet gösteren üreticilerin ürünlerini diğer bölgelerde de pazarlamasının önünde herhangi bir engel yoktur. Bu bakımdan, alım pazarında ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Makrouyum Mağazacılık İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş. (Makrouyum)

Makrouyum, Makromarket ve Uyum arasındaki birleşme işleminin gerçekleştirilebilmesi için 3.12.2007 tarihinde tescil edilerek kurulmuştur. Birleşme işleminin sona ermesiyle birlikte pazarda bu iki firma Makrouyum olarak faaliyet

- 150 göstermek amacındadırlar. Tablo 1'de bu teşebbüsün ortaklık yapısına yer verilmiştir.

Tablo 1: Makrouyum Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Pay Oranı (%)
Makromarket	7.499.000	74,99
Uyum	2.499.000	24,99
Şeref Songör	1.000	0,01
Ali Akyüz	500	0,005
Erdal Tüfekçi	500	0,005
Toplam	10.000.000	100

Şirketin yönetim kurulu ise Şeref Songör, Erdal Tüfekçi, Ali Akyüz, Uğur Songör, Mehmet Songör, İskender Keleş ve Mustafa Songör'den oluşmaktadır.

H.2.2. Şeref Makromarket San. ve Tic. A.Ş. (Makromarket)

- 160 Hızlı tüketim malları perakendeciliği alanında faaliyet gösteren Makromarket'in yönetim kurulu Şeref Songör, Mustafa Songör, Mehmet songör, Uğur Songör ve Osman Songör'den, denetim kurulu ise İsmail Kütük'ten oluşmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısına Tablo 2'de yer verilmektedir.

Tablo 2: Makromarket Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Pay Oranı (%)
Şeref Songör	3.040	19
Osman Songör	3.040	19
Uğur Songör	3.040	19
Mehmet Songör	3.040	19
Mustafa Songör	3.040	19
Aysun Türkmen	800	5
Toplam	16000	100

Makromarket hissedarları 2007 yılı içinde Nazar Gıda San ve Tic. A.Ş.'nin tüm hisselerini ve Kombassan Giyim Gıda Turizm San. İç ve Dış Tic. A.Ş.'ye ait Afra markalı mağazaların işletme hakkını devralmıştır. Makromarket'in 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin ciroları sırasıyla (.....) YTL (.....) YTL'dir.

170

H.2.3. Uyum Gıda ve İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş. (Uyum)

İstanbul'daki mağazaları ile hızlı tüketim malları perakendeciliği alanında faaliyet gösteren Uyum'un yönetim kurulu İskender Keleş, Ali Akyüz, Ahmet Akyüz, Mehmet Akyüz ve Erdal Tüfekçi, denetim kurulu ise Mehmet Genç'ten oluşmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 3: Uyum Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Adedi	Pay Oranı (%)
İskender Keleş	5.670	18,9
Ali Akyüz	5.670	18,9
Mehmet Akyüz	5.670	18,9
Ahmet Akyüz	5.670	18,9
Erdal Tüfekçi	2.160	7,2
Yaşar Balkanlı	1.830	6,1
Yahya Balkanlı	1.830	6,1
Yusuf Balkan	1.500	5
Toplam	30000	100

- 180 Uyum'un tamamı İstanbul'da bulunan mağazalarının sayısı 27'dir. Anılan şirketin 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin ciroları sırasıyla (.....) YTL ve (.....) YTL'dir.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Değerlendirilmesi

- 190 Makromarket tarafından bildiri yapılan işlem, Makromarket ve Uyum'un üçüncü bir anonim şirkete katılmaları suretiyle birleşmelerini içermektedir. İşlemin tarafları olan teşebbüsler arasında 15 Ocak 2008 tarihinde "Birleşme Amacına Yönelik Ortak Çalışma Sözleşmesi" imzalanmıştır. Bu Sözleşme'nin II. Maddesinde ifade edildiği üzere teşebbüsler, birleşme sürecinin bir yıl içerisinde tamamlanmasını amaçlamışlar, bu süre içerisinde de "devralacak şirket" in olgunlaştırılması için ortak çalışılması yönünde karar almışlardır. Zira Sözleşme bu süreçte ortak çalışmanın temel esaslarını ortaya koymak üzere imzalanmıştır.

Sözleşme ile ortaya konan birleşme sürecini şu şekilde aşamalandırmak mümkündür:

- 200 - Ortakları Makromarket, Uyum ve bu iki şirketin hissedarlarından oluşan bir tüzel kişilik ("devrolunacak şirket") oluşturulması;
- Makromarket ve Uyum'un insan kaynakları, satış ve pazarlama, bilgi işlem ve satın alma departmanlarının üç ay içerisinde bu üçüncü şirkete aktarılması;
- Takip eden üç ay içerisinde "devrolunacak şirket" ile Makromarket ve Uyum arasında mağazaların idaresine yönelik olarak ve birleşmenin tamamlanmasıyla birlikte yürürlükten kalkmak üzere bir sözleşme akdedilmesi;
- 210 - Her bir şirket bünyesinde mali ve hukuki inceleme yapılması ve tespit edilen sorunların giderilmesi sonrasında, şirketlerin "devrolunacak şirket" ile birleşme kararı alarak bu kararı tescil ve ilan ettirmeleri;
- Bilirkişi incelemesi doğrultusunda "devrolunacak şirket"teki nihai sermaye oranlarının tespiti ve birleşme sözleşmesi ile esas sözleşme değişikliklerinin hazırlanması;
- Şirket genel kurullarının toplantıya çağrılarak onay alınması.

- 220 Taraflar, sürecin bu şekilde belirlenmesindeki amacın, özellikle yerel düzeyde faaliyet gösteren perakende firmalarının birleşme yahut devralma yoluyla faaliyet alanlarını genişletmeleri öncesinde bu ölçekte faaliyette bulunabilmenin koşullarını sağlayabilecek duruma gelmeleri, dolayısıyla işlemin sağlıklı bir yapıda gerçekleşmesinin sağlanması olduğunu belirtmektedirler.

Makrouyum'un %75 oranındaki sermayesi ile buna tekabül eden hisseleri Makromarket ile bu teşebbüsün ortaklarından Şeref Songör'e ait iken, %25 sermayesi ve buna tekabül eden hisseleri Uyum ile bu teşebbüsün ortaklarından Ali Akyüz ve Erdal Tüfekçi'ye aittir. Şirketin 7 kişiden oluşan ilk yönetim kurulu da 3

230 senelik bir süre için belirlenmiştir. Buna göre, yönetim kurulu başkanlığına Makromarket'ten Şeref Songör, yönetim kurulu başkan yardımcılıklarına ise Uyum'dan Erdal Tüfekçi ve Ali Akyüz seçilmiştir. Kalan 4 kurul üyeliğinin 3'ü Makromarket'in mevcut ortaklarından gelirken, 1'i de Uyum'un ortakları arasından seçilmiştir.

240 Yine birleşme sürecinin bir parçası olarak, Makromarket, Uyum ve Makrouyum arasında 11.2.2008 tarihinde Birleşme Sözleşmesi akdedilmiştir. Bu Sözleşme'ye göre, Makrouyum'un sermaye yapısı taraflarca yukarıda anılan oranlar doğrultusunda öngörülmüş olmasına rağmen, şirketin birleşme sonrası sermaye yapısının tarafların 30.6.2008 tarihli ara bilançoları dikkate alınarak, yetkili mahkemenin atayacağı bilirkişinin incelemesi sonucu kesinliğe kavuşturulması planlanmaktadır. Her halükârda, Makromarket ve Uyum'un söz konusu bilançolarda görülen tüm aktif ve pasiflerinin Makrouyum tarafından devralınması suretiyle tasfiyesiz infisahının gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu bilgiler çerçevesinde, bildirim konu olan işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. fıkrasının (a) bendinde, "bağımsız iki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi" olarak tanımlanan bir birleşme işlemi niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

250 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre %25 pazar payı sınırı veya 25 milyon YTL ciro eşiğini geçen birleşme/devralmaların Kurul'a bildirilmesi zorunludur. Başvuru konusu işlem, tarafları olan şirketlerin 2007 yılındaki ciroları 25 milyon YTL eşiğini aştığından, izne tabidir.

H.3.2. Hâkim Durum Değerlendirmesi

260 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri (...)" yasaklanmaktadır.

270 Mevcut dosya kapsamında Makromarket ve Uyum genel itibarıyla tüketici malları organize perakende pazarında farklı coğrafi pazarlarda faaliyet göstermektedirler. Teşebbüslerin mağazalarının farklı illerde konumlanmış bulunması sebebiyle, birleşme işlemi, bu pazar kapsamında tanımlanabilecek hiçbir ilgili ürün pazarı ayırımında bir pazar payı değişikliğine ve dolayısıyla da bir yoğunlaşmaya neden olmayacak, diğer bir deyişle pazardaki rekabet seviyesinde bir azalma meydana gelmeyecektir. Aksine, bu tip bir işlemin, organize perakende pazarında yerel çapta faaliyette bulunan bir oyuncunun ulusal bir perakendeci haline gelmesini sağlayarak, pazardaki rekabetçi yapıyı güçlendirmeye katkısı olacaktır.

Buna karşılık, birleşmeye taraf olan teşebbüslerin perakende satış amacıyla aynı ürünlerin alımını gerçekleştirmeleri nedeniyle alım pazarında bir yoğunlaşma gerçekleşecektir. Ne var ki, tarafların faaliyet düzeyleri, organize perakende pazarındaki yoğunlaşma düzeyi ile birlikte değerlendirilerek, henüz bu pazarda hâkim durum yaratabilecek düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

280 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bildirim konusu işleme izin

290 verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.